

ЗАХОДНЕБЕЛАРУСКАЯ ГРАМАДЗКА-ПАЛІТЫЧНАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНДВАНА У 1920 г.

ПАГОНЯ

№ 5 (104)

3 - 9 лютага 1995 г.

Кошт 150 рублёў

**Зянон Пазняк лічыць,
што адбылася змова
бюракратаў дзізвух
краін.**

**За кастрычнік 1993 года
продаж старадаўніх ма-
нетаў прынёс прыбы-
ток 2500 даляраў.** - ст. 3.

**Не паспейшы перавесы-
ци дух, "Крама" накіравала-
ся на студыю радыё "Ра-
курс".**

- ст. 8.

**ПРАГРАМА ТЭЛЕБА-
ЧАНЬЯ НА ТЫДЗЕНЬ:
Менск – Варшава – Мас-
ква – Санкт-Пецярбург.**

Прэзідэнту Рэспублікі Беларусь

А.Лукашэнку

Старшыні Вярхоўнага Савета

М.Грыбу

Генеральному прокурору

В.Шаладанаву

ЗВАРОТ**АД ГРАМАДЗЯН ГОРДНІ**

Мы, жыхары Горадні, раптуча пратэстуем супроць адьёзной заявы старшыні камісіі па нацыянальнай бяспечы і вайсковых пытаннях тав. Прывалава, дзе ён прапануе накроўца беларускіх хлопцаў у гарачыя кропкі Рәсей і СНД (Чачню, Таджыкістан і іншыя). На гэтых тэрыторыях лъецца людзкая нявінная кроў з-за імперскай палітыкі Рәсей, якая можа прывесыці да трэцяй сусьветнай вайны.

Заява тав. Прывалава, адказнай дзяржай асобы, - зьяўлецца грубым парушэннем Канстытуцыі Беларусі і яе нейтралітэту.

Далоў дагавор аб калектыўнай бяспечы з Рәсей!

Далоў вайсковыя базы Рәсей з тэрыторыі Беларусі!

Жыве нейтральная і мірная Беларусь!

Усяго 156 подпісаў.

Можа на нешта такое падобны імпэт нашых кіраўнікоў – "рыначнікаў". Вялікая прага да новага шчаслівага жыцця... Але неуміручы пакуль што асновы класікай савецкай палітэканоміі як гэты бэтонны пастамант трываюць грэшных людзей на грэшнай земельцы. Толькі хто будзе плаціць за гэтыя грахі.

БЕЛАРУСКІЯ ДЭПУТАТЫ ПРЫНЯЛІ ЎДЗЕЛ У АБМЕРКАВАНЬНЯХ РАСЕЙСКАЙ ДЗЯРЖАЎНАЙ ДУМЫ ПА ПЫТАНЬЮ АБ ДВУХБАКОВЫХ АДНОСІНАХ

27 студзеня з гэтае нагоды адбылася прэс-канферэнцыя, на якой першы на меснік старшыні Вярхоўнага Савета Беларусі Вячаслаў Кузняцоў падкрэсліў, што ў Москву ездзіла менавіта група дэпутатаў, а не дэлегацыя беларускага парламенту. Вячаслаў Кузняцоў сказаў, што ў сваім выступе ў Думе ён заявіў пра неабходнасць стварэння наднацыянальнага органу, які б каардынаваў збліжэнне дзіўх сп. Кузняцоў таксама заяўіў у Думе, што выступае супраць дэнансаны белавежскіх пагадненій, паколькі гэта будзе крок назад, да двухбаковых адносінаў. Па словах кіраўніка аналітычнага аддзелу адміністрацыі прэзідэнта Пятра Капітулы, прадстаўнікі расейскага юрады, якія выступалі ў Думе, амаль незнаёмага з праблемамі беларуска-расейскіх адносінаў. Дэпутат Сяргей Навумчык заяўіў, што візіт быў карысны ўжо таму, што "мы мелі магчымасць азнаёміцца з пазіцыяй розных фракцыяў і прадстаўнікоў ураду". Па яго словамах, БНФ "Выбар Рәсей" знайшлі па шэрагу пытаньняў паразуменіе і будуць канктаваць. "З той інфармацый, што я атрымалі ад дэпутата Думы Сяргея Юшкіна, вынікае, што Ельцын на маючых адбыцца выбарах і гэтай арганізаціі падтрыманы не будзе, а стаўка будзе зроблена ці на Гайдара, ці на Ялінскага", – сказаў сп. Навумчык. Ён таксама прыўёў словаў кіраўніка юрдычнага ўпраўлення памежных войскаў Рәсей аб

"ВЕРАС-31" - ТЭЛЕВІЗАР... ВЯЛІКАГА КНЯСТВА ЛІТОЎСКАГА

Мала хто ведае, што навінка Гарадзенскага завода "Радыёпрыбор" "Верас-31" створаная ідэямі і рукамі трох суседніх народоў – беларусаў, палякаў і летувісаў. Так, начынне на завод паставляюць летувіскія прадпрыемствы былой абаронной прамысловасці Саюза, а польская фірма "Біязэт", што ў Беластоку, робіць карпусы і элементы платы.

Што ж уяўляе сабой навінка? Вельмі прыгожы дызайн, нічым не горшы за апошнюю заходнезўярэйскую распрацоўку. Большы кінескоп, вышэйшая ступень надзейнасці. Зараз за змену выпускаюць амаль 1,5 тысячи тэлевізараў. Прычым, работа ідзе і ў выхадныя дні. Новыя працоўныя месцы атрымалі каля сотні гарадзенцаў.

З сакавіка на базе "Верас-31" будзе выпускацца "Верас-450", ў якім замест трансфарматара ўпершыні ў рэспубліцы будзе прыменены імпульсны блок сілкавання. А ў траўні з канвеера завода сыйдзе першы каляровы тэлевізар. Па сваіх тэхнічных характеристыках гэта будзе малагабарытны апарат шостага пакалення, з дыстанцыйным кіраваннем, тэлэтэкстам, запамінальнікам 39 праграмаў, а таксама з самарэгулятарам яркасці і кантраснасці. Зараз некалькі каляровых тэлевізараў праходзяць выпрабаванні.

Як бы не хацелі сёньня некаторыя палітыкі замаўчаць існаваньне Вялікага

Княства Літоўскага, гэты вось прыклад з тэлевізарам яшчэ раз яскрава нагадвае нам аб нашым славутым мінульым, у якога можа быць добрая будучыня.

ДА НАС ПРЫЙШЛА ЛІЧБАВАЯ СУВЯЗЬ

Месяц таму ў Горадні была ўведзена ў лік дзеючых лічбавая тэлефонная станцыя. Тым самым мы атрымалі выхад у міжнародную лічбавую тэлесувязь. Навінкатахнікі аўдзіноўвае раней раздзеленія службы для перадачы мовы, тэксту, дадзеных і адлюстравання ў адну сетку – лічбавую, з інтэгральным абслугоўваннем. Дзелавыя людзі, а гэта ім у першую чаргу прызначана новая послуга, могуць ствараць сеткі для перадачы дадзеных з хуткасцю 64 кілабайт у секунду, а падключэнні факса чацвёртай групы дазвяляе перадаваць старонку тэксту меншым чым за 10 секундаў.

З іншых магчымасцей лічбавай тэлефоннай сувязі адзначым перш за ўсё такія, як злучэнне без набору нумара, забарона ўваходзячай сувязі ("не турбаваць"), чаканье выкліка, адначасовая канферэнцсувязь трох абенентаў, аўтаматычны будзілнік, перадача важнага звонку ў месцы, дзе знаходзіцца чалавек, які яго чакае і шмат што іншае.

У лічбавую сістэму сувязі падключаюцца кампьютары, відэатэлефон, факс.

У першы ж месяц дзесянін лічбавай сувязі яе атрымалі 15 абенентаў. Зразумела, што ўсім яна не па кішэні. Но толькі адно падключэнні каштуе 550 даляраў ЗША, абанементная плата за месяц – 10 даляраў.

М.МАЗУР

З ЧАРНАВЫХ НАКІДАЎ ВЕДЗЬМАКА

ЛЫСАГОРСКАГА

Займеў Лука сусьветны клопат,
Сваю дзяржаву прадае,

І ёсьць жа ёсьць на рынку попыт,

І добры грош купец дае.

Дае Луцэ чын генерала

І губернатара дае,

А каб было не надта мала

Бярэ ў намеснікі свае.

Лука ад шчасця ледзь не мле,

Ад нецярпеньня траціць сон,

І цэглу ўжо для маўзала

Паціху прыкупляе ён.

Даўно назваў ён "чэпухою"

І незалежнасць і народ

І цягне з Сілаю ўсёю

Нас у расейскі агарод.

Ды сіла ёсьць на Беларусі,

Якой Мудзішчаву не зъм'яць,

Лука не можа Фронт прымусіць

Ні пакарыцца, ні маўчыць.

Даводзіць праўду Фронт народу,

Святле люд ад праўды той

І наш Лука з тae нагоды

На БНФ ідзе вайной.

Са злосці ён ажно шалее,

Крычыць, і енчыць, і вішчыць

Ён нас далучыць да Рәсей

Каб БНФу наслаліць.

Ён нас направіць на чачэнцаў

Рәсей братній памагаць,

Бо што Рәсей не ўдаецца

Чачэнскіх "Злыдняў" звяваць.

Яныж бо "Злыдні" бач якія,

Расейцаў спраўна б'юць і б'юць

І так пабілі, што ўжо тыя

Полк за палком туды вязуць.

Там горы ўсыцяж, куды не глянеш,

Нібыта вежы на Крамлі,

У Крамлі ж на Ціхім акіяне

Шукаць падмогу пачалі.

Назад вязуць калек, забітых,

Ды тым Мудзішчава не ўзяць,

Лука калісь быў зампалітам,

Яго вучылі звяваць.

Газету "Правда" перад "боем"

Зайжды жаўнерам ён чытаў,

Хай зараз дзякуюць за тое,

Саюз тады не ваяваў.

А то павёў бы звяз ў атаку,

Бо больш яму ніхто б не даў,

Ды шчэб забілі небараку,

To пра каго ж бы я пісаў.

А зараз, бачыш, іншым ладам

Цячэ жыцьцёвая рака,

Лука камандуе парадам,

Кіруе войскам наш Лука.

Здымает спраўна генералаў,

А сам па чыту ён - маўр,

Па ведах цягне на капрапала,

Па звычках - ротны жывадзэр.

Таму скажу Вам без сакрэту,

Калі мы ўлезем у вайну,

To нам прышлоць з-за бела-съвету

Труну сюды і не адну.

Данес ў рэдакцыю
СІМПАТЫК "Пагоні"

СЯБРОЎСТВА СЯБРОЎСТВАМ, А ТЫТУНЁК ПААСОБКУ

3 - 9 лютага 1995 г.

3

ГРАМАДЗТВА

ПАРЛАМЕНЦКІЯ КАМІСІЯ ПРАПАНУЮЦЬ ЗЬМЯНІЦЬ ПАДАТКАВАЕ ЗАКАНАДАЎСТВА

Парламенцкія камісіі па прымесло-васыці, па эканамічнай рэформе і бюджетна-фінансавая зьбіраюца прапанаваць у бліжэйшыя дні на разгледжанье сесіі Вярхоўнага Савета некаторыя зъміненіі ў падаткаве заканадаўства рэспублікі. У прыватнасці, камісіі лічачь неабходным зъніці 5% стаўку падатку цякучага году па прапанове прэзідэнта, да 2%. Уладзімір Новік, старшыня камісіі па прымесло-васыці, зазначыў, што ўядзеніне 5% падатку прыводзіць да росту цэн на тавары айчыннай вытворчасці. Пакутуюць у гэтым становішчы, як зайдёды, законапас-лухміяныя прадпрыемствы і пакупнікі. "Ценевікі" ж як вядома, увогуле не зьбіраюца плаціць падаткі. "З імі трэба змагацца іншымі сродкамі", - зазначыў сп. Новік.

СІМ

БАЛЬ Д'ЯБЛА НА БЕЛАРУСІ

Сённяшняя трагедыя, у якой апынуліся мы, ні паразінаваецца ні з чым, акрамя хіба што з Вялікай Айчыннай вайной. Мы перажылі інфляцыю, гіперінфляцыю, развал эканомікі, і, нарэшце, дэградацыя націі. Чорная быль - будзе запісаны, у архівах гісторыі Беларусі, нашчадкам нашым, гэта боль, крик душы, гэта сълёзы і калецтва выміраньне генафону націі. Разбурэнне, раскраданне съвятых храмаў, духоўная зъянівага, вось што пасеялі барацьбіты дыктатуры чырвонага пралетарыата.

Што могуць зрабіць пракамуністычныя сілы - злачынцы па сваёй сутнасці, хаўрусьнікі, падхалімы, двулікія людзі. Ім сёння вельмі спрыяльна рабіць тую спраvu, якую рабілі чырвона-карычневыя. Іх на-вучылі толькі красыці па той схеме, якая існавала ў сістэме ўлады. "Хто вышэй, таму і болей". Іх вымушалі па волі "правадыра народа" забіваць сяброў, сваіх родных, пісаць паклённы, каб самім выжыць, ці гэта на быў зародак сатанізму? Так! І сёння можна бачыць гэтых задаволеных, што аплёўваюць ўсё жывое, якое хоча вырываць з цемпры, з гэтага съмецця ў якім апынуліся. Маленъкае зэрнятка якое толькі што прабіваеца з цемпры да съвятла боскага.

Абыякавасць - вось што сёння можна бачыць вакол, няма съядомасці, духоўная пустата, сквапніць, жорсткасць - гэта тое, што пасеяла сатана ў аблічы постаці барацьбіта за новае жыццё. Баль сатаны абыяваеца сёння на нашай шмат-пакутнай Радзіме. "Товарыщи" - лічачь ўсё забыта, не, прыйдзеца адказваць за зьдзекі і пакуты бязвінных ахвяр сталінізма-бальшавізма, гісторыю нельга забыць бо гэта гісторыя націі, бо нельга забыць душы людзей. Я перакананы адбудзенца яшчэ адзін суд над бальшавізмам-камунізмам - Нюрнберг-2. За міліёны загінуўших, замучаных, замерзлых, распятых духоўна людзей. Гулаг, Магадан, Варкута, Салакі і шмат іншых мясцін Расейскай імперыі. Мы не павінны гэта забыць, гэта наш духоўны авабязак.

Наша заступніца съвятая Эўфрасіння Полацкая, асьвяціла малілася Богу за нашу Радзіму, якая стварыла духоўную годнасць націі, асьвяціла навукай, дала духоўную моц народу Беларусі.

Постаць чалавека, які прадстаўляе нашу Радзіму, які гаворыць, што ён першы БЕЛАРУСКІ ПРЭЗІДЭНТ, каго гэты прэзідэнт прадстаўляе - нашу Радзіму, ці "пост савецкую прастору" аб якой яны любяць гаварыць, - гэта іхняя мара, і яна адбудзенца калі мы будзем гнуць ніжэй галовы, і стаяць на каленях, нам будуть пляваць у вочы і выціраць нас ногі. Чалавек які завеша прэзідэнтам павінен шанаваць па-першае сваю нацыянальную духоўнасць, радзіму, культуру. Сорамна за такога прэзідэнта, якія ніуме прачытаць з паперкі на сваёй беларускай мове. Постаць, якая съсцінуши кулак скрозь зубы робіць выступ. Мы дзесьці ўжо гэта бачылі, скуряныя чорныя строі з наганам на баку, гэта ценъ тых людзей.

Зараз здаецца ў залог Расеі наша шмат-пакутнай маці Беларусь. Народ і гісторыя, эральнасць і час, сённяшнія падзеі і веч-

НАС У АМЭРЫЦЫ НІХТО НЕ ЧАКАЕ

Прыкладна пайгады таму гарадзенец Юсуф Мірза Крыніцкі пакінуў Горадню і ад'ехаў разам з сям'ёй да ЗША. На днях спадар Юсуф наноў аб'явіўся ў Горадні і расказаў пра сваё жыццё ў Злучаных Штатах.

"Да Вашынгтону далацелі без нечака-насцяў. Праўда, жонка перад пасадкай да самалёту надта перажывала, што нешта непрадугледжанае здарыцца і нас затрымаюць, на выпусцяць. Аднак усё апынулася як належыць. У Вашынгтоне часова размісціліся ў цёткі. Пажылі дзень, два, і я пачаў шукаць працу. Найперш пажадаў выпрабаваць сілы ва ўласнай справе. Я - нумізмат, і маё захапленыне калекцыянаўца вельмі дапамагло ў Амэрыцы. Дзякуючы калекцыі манет, якую бесперашкодна вывез з Горадні, адкрыў невялікую аптэкварную краму. Амэрыканцы вельмі спакуслівы да ўсялякага роду калекцый. Мая справа пайшла няблага. За кастрычнік 1993 года продаж манетаў прынес прыбытак 2500 далераў. З іх давялося 500 выплаціць за дзіцячы садок. Харчаваныне нашай сям'і абыходзіцца ў 300 далераў. Крыху ідзе на транспарт, каб даеахаць да месца працы. Астатніе застаецца ў сям'і. За пайгады жыцця ў Вашынгтоне ў мяне з'явіліся сталыя кліенты, што ахвотна скучаюць манеты з выявой Леніна і герба СССР. У сваю чаргу манеты мне прывозяць расейскія турысты, эмігранты, матросы. Вось такі незвычайны канвеер. Аб ЗША і грамадзінях гэтай краіны ўжо маю пэўнае ўяўленыне. Шэрраговы амэрыканец не цікавіцца тым, што ад яго далёка. Яму зусім

абыякавая вайна ў Чачні ці на Блізкім Усходзе. Шэрраговага грамадзяніна Амэрыкі ў значайнай ступені хвалюе лёс Марціны Наўрацілавай - лесбіянкі, прафесійнай тэнісісткі. Амэрыканцы больш турбууюца праблемамі аўтаканцэрна "Форд"! Адным словам, амэрыканцамі бліжэй праблемы мясцовага характару, чым нейкія там далёкія войны за суверэнітэт. Мне, чалавеку, што нядына трапіў да ЗША, гэта дзіўна, бо калі глядзіш на вясёлья, добрыя твары амэрыканцаў, то думаеш, што яны табе ва ўсім дарадзяць, ва ўсім дапамогуць. Аднак уяўленыне гэтася не адпавядае рэчаіснасці. Амэрыканец дбае толькі пра свой інтарэс. Нас жа ў Амэрыцы ніхто не чакае. Мы там чужыя. Неабходна разлічваць толькі на ўласныя сілы, здольнасці, жаданыне здабыць гроши. Праўда іншым эмігрантам, што трапілі да ЗША, але маюць грамадзянства гістарычнай радзімы, крыху лягчэй, бо за іх уступаюцца пры патрэбе пасольства ці консульства. Мне, чалавеку са штампам у сярпкаста-малаткастым пашпарце "Грамадзянін Рэспублікі Беларусь", разлічваць на дапамогу амаль нельга. Перад прыездам я быў у нашым беларускім пасольстве ў Вашынгтоне, дык са мной ні водзін супрацоўнік пасольства не размавляў ў дзяржаўнай мове. У душы засталося такое ўражанне, што нацыі дыпламаты не ведаюць увогуле, для чаго яны працаюць у Вашынгтоне. Мне было дзіўна і прыкра, бо разам з абыякавасцю чыноўнікаў убачыў іх поўную разгубленасць, недзеядольнасць. Нашы дыпламаты не могуць нават купіць сабе

звычайную крынічную ваду, якую па некалькі цэнтаў за літар разносяць па Вашынгтону негры. Беднасць пануе не толькі на Беларусі, але і ў нашых прадстаўніцтвах за мяжою. Я вярнуўся на радзіму часова. Хачу распацаць гандаль амэрыканскім легкавікамі. Гэтую справу прапанавалі мне камерцыйныя агенты фірмы "Форд". Зарат я прывёз да Горадні адзін джып, пабачу, які на яго будзе тут попыт. Калі ахвотнікаў будзе шмат, то неузвабаве адкрыю ў Горадні і Менску агенства па продажы амэрыканскіх аўтамабіляў, што дапаможа Беларусі мець валюту, а мене створыць узёненасць ў будучыні".

Г.ДАМИНІКАНСКІ

ЗАКОН АБ ВЯРХОЎНЫМ САВЕЦЕ ЎСТУПІЦЬ У СІЛУ НАВАТ КАЛІ ПРЭЗІДЭНТ ЯГО НЕ ПАДПІША

31 студзеня 232 дэпутаты парламенту зноў прагаласавалі за Закон аб Вярхоўным Савеце. Гэты Закон быў прыняты 21 сінтября, але А.Лукашэнка не падпісаў яго і накіраваў на падтрымку разгледжанне са сваімі заўвагамі. Асноўная практыка прэзідэнта была накіраваная на сацыяльныя ільготы дэпутатаў і гарантні незалежнасці заканадаўчай улады. Але дзіўне траўдзі дэпутату зноў прагаласавалі за гэты закон і, згодна з дзеянічаючай Констытуцыяй, прэзідэнт павінен падпісаць яго на практыку трох дзён. Калі ж гэта не адбудзецца, Закон усё роўна ўступіць у сілу.

СІМ

АБЯЦАНКІ - ЦАЦАНКІ, АЛЬБО ПРАЦА

Памятаю, як некалькі гадоў таму, ўладні цешылі ахвочых адправіцца на гандаль да суседній Польшчы праз КП "Брузгі", што гэтае месца ў хуткім часе будзе адпавядаць єўрапейскім стандартам. Мясцовыя і наезжы гандлёвыя турысты на

такія заявы рэагавалі адпаведна: маўляў, будзе ў Брузгах шмат кропак, дзе можна зъесці гарачы абед, будзе месца ѹ для культурнага адпачынку і г.д. Спадзейкі-надзеі так і засталіся марамі, бо ѹ да гэтага часу ў Брузгах адсутнічаюць самыя прыме-

насці, гэта не даруюць нам нашчадкі. Даёлі іх наша сённяшняя барацьба - спрайадлівасці, съвет, агенцічка ў сэрцах змучаных людзей, якія паўсталі супраць зла, супраць ганьбы нашай націі.

Воля, незалежнасць, духоўная і фізічная моц, свабода, вось што трэба народу Беларусі, а не быць у залежнасці ад кагосяці.

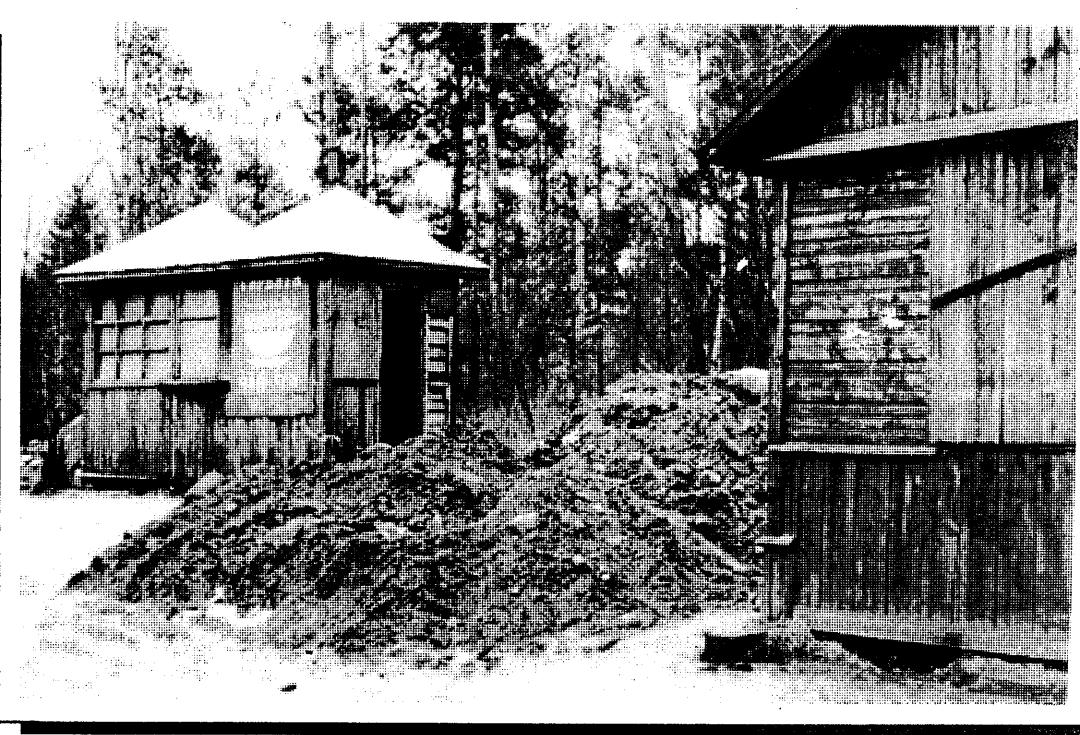
Мы - людзі працы. Аснова эканамічнай незалежнасці павінна грунтавацца толькі на нацыянальных інтарэсах. Прыватная ўласнасць і прыродныя багацці гэта ўсё недатыкальнае і съвятое нашай Радзімы. Есць шляхі каб вырвацца з сённяшняга крэзісу эканомікі. Трэба ісці шляхам да інтэграцыі з дзяржавамі Еўропы, да цывілізаціі.

А.КУЛІК

НА КАЛЁСАХ

тыўнны ўмовы абслугі тык, хто наважыўся зарабіць на таржышчах Эўропы. Праўда сё-тое тут сёння можна набыць. Напрыклад, гарачы сасіскі, каву, гарбату. Прадаецца ўсё гэта ў невялічкіх прыватных шапіках, дзе нельга распрануцца, каб зъесці свой набытак, адпачыць. Вось і съпляшаюцца аматары гарачай стравы да сваіх легкавікоў, каб у зацішыі салона адведаць тое, што прапануюць камерсанты. Нярэдка ад шапіка да легкавіка патрабуецца прайсці не адну вярсту. То, што было гарачым застаецца лёгка-цеплым. Скарстыны аднаразавы посуд таксама няма куды дзець. Выкідаюць яго проста на ўзбоччу дарогі. "А што зробіш, калі іншага высыпіця няма. Хацелася б, каб тут была і лазня, і гатэль, і сталоўка, сказала карэспандэнту "Пагоні" Алена Гайкевіч з Горадні, бо мяжа - гэта ужо некалькі год запар яе транзітнае працоўнае месца.

А пакуль улады Гарадзенскага раёна думаюць - горы съмецця растуць, палохаючы ня толькі чысьцілюя ў-эўрапейцаў, а і так прывыклых і абыякавых да ўсіго нашых грамадзян.

Г.ВАСІЛЕВІЧ
Фатаграфаваў: У.УЛАДАСЕВІЧ

3 - 9 лютага 1995 г.

4

СУМЕЖЖА

ВЕСТКІ З ПОЛЬШЧЫ ПОЛЬШЧА НА МІНУЛЫМ ТЫДНІ

У палітыцы мінулы тыдзень быў адносна спакойным. Найбольш істотны падзеяй можна лічыць двухдзённыя нарады Канстытуцыйнае Камісіі, якіх усе чакалі з нецярпівасцю, з увагі на рапшэнні, якія мелі быць на іх прынятых. Датычна яны існаваныя Сэнату, падзелу ўлады паміж презідэнтам і Сеймам, запісаў пра Касцёл ды абарону жыцця. Апошны запіс, названы адным з дэпутатаў "публістычным", съцвярджае, што "кошны мае права на абарону жыцця". Аднак агульнасць фармулёўкі не задавальняла ані праціўнікаў аборты, ані праціўнікаў съмартнага пакарааньня злачынцу.

Гэткія ж агульныя запісы быly прапанаваны ў сувязі з падзелам кампетэнцыяй презідэнта і ўраду. І хача прэзідэнта пазбавілімагчымасці непасрэднага кіравання, далі яму тытул "гаранта працягласьці і непарушысці ўлады", што хутчэй за ўсё яшчэ ўзбудзіць сур'ёзныя інтэрпрэтацыйныя проблемы.

За тое прыхільнікі захавання Сэнату выйграли. Дэпутаты Польскае Сялянскай Партыі ў апошні момант зъмянілі меркаваныне і прагаласавалі "за". Такім чынам, Сэнат мае шанцы на існаванне, хача ў цяперашнім Сэйме большасць складаецца з кааліцыі, якая выказваеца не на ягоную карысць. Гэта можа прывесці да чарговых канфліктў у шэрагах дзіўных партыяў, з якіх складаеца цяперашнія ўрадавая кааліцыя. Левыя сілы хочуць пасылаць на зъменшыць ролю гэтае палаты, а Сялянская Партия хоча ператварыць Сэнат у самаўрадавую адзінку. Так што аянтыснацкая кааліцыя не зъяўляеца наўтрані, каб выраць з карэннямі ведамства, якое из гледзячы на сваю навізну ў пасылаеніі гісторыі Польшчы мае некалькі стагодзьдзяў традыцыі.

Лех Валэнса імкненца распусціць парламант - гэтак лічыць большасць палякаў, якія пераважна адмоўна ацэньваюць тое, якім чынам кіруе прэзідэнт. Аптымістично на гэту тэму правёў цэнтар грамадзкіх дасьледаванняў спецыяльна дзеля газеты "Жэччаспаліта". Разважаючы вынікі гэтых дасьледаванняў, штодзёнка зъвяртае

увагу чытачоў на няпэўнасць меркаванняў вакол таго, ці кульмінацыі спрэчкай прэзідэнта з урадавай кааліцыяй будзе роспуск парламанту.

***

Гэта адна з найбольш палітычных загадкаў тыдня. Аднак мінулы тыдзень вызначыўся перш за ўсё іншай падзеяй з памежжам палітыкі і культуры.

50-я гадавіна вызвалення канцлягеру ў Асьвенцыме несумненна была падзеяй, якая зацьміла ўсё іншыя ў мінулым тыдні. Кіраўнікі дзяржаваў, палітыкі і рэлігійныя кіраўнікі, сабраныя пад съцінай растрэлаў у гэтым страшнім месцы прынялі сульны зврот да народу съвету.

Паўстагодзьдзя мінула ад заканчэння вайны ёй вызвалення Асьвенцыму, але съяды гітлероўскіх злачынстваў яшчэ не загаіліся. Насуперак спадзіванням гадавіна ня стала знакам падынання. Найперш на працягу многіх тыдняў суарганізаторам урачыстасці - палякам і габрэям - цяжка было паразумецца. Сыпіс гасьцей да самага канца ня быў вядомы. Лаўрят нобелеўскай узнагароды Эль Візэль ня сеў побач прэзідэнта Валэнсы падчас урачыстасці ў Ягелёнскім Універсітэце. Заходняя ды ізраэльская прэса былі поўныя паведамленняў пра "палянізацыю" урачыстасці. Некаторыя газеты пісалі пра віну палякаў, выкарystоўваючы нават акрэсленне "польскі канцэнтрацыйны лагер". У Асьвенцым прыехаў славуты рабін Абі Вайс, каб у чарговы раз пратэставаць супраць каталіцкіх сымболіяў на тжэрыторыі лагеру. Апроч таго напярэдні галоўных урачыстасціяў, адбылося неафіцыйнае съявітаванье, арганізаванае габрэйскімі арганізацыямі. Гэта не была контрурачыстасць, але ўражанне гармоніі ды адзінства перад ablіччам было трагедыі, ня гледзячы на ўсё намаганні арганізатораў было страчанае. Гэткім чынам угодкі, якія павінны былі падкрэсліць памяць аднаго з найстрашнейшых злачынстваў у гісторыі, і мелі мець чиста чалавечы, маральныя характеристары, былі пабруджаны палітыкай.

ПОЛЬСКА-БЕЛАРУСКАЕ СУПРАЦОЎНІЦТВА Ў 1995 ГОДЗЕ

Рыгор Таразевіч, пасол Беларусі ў Польшчы:

Мінулы год быў складаны, але двухбаковы адносіны паміж нашымі краінамі неяк рушылі наперад. Напрыклад, нядыўні візіт Міністра замежных спраў Польшчы Андрэя Аляхуўскага, на мой погляд" быў даволі плённым. Пазней дала свой плён супольная праца беларуска-польская камісіі па гандлёва-еканамічнім супрацоўніцтве. Чарговая сустрэча прэмье-міністраў М. Чыгіра ды В. Паўлюка дала магчымасць нашым краінам пашырыць супрацоўніцтва яшчэ на некалькі гадоў. А сёлета мы чакаем візіту прэзідэнта Беларусі спадара Аляксандра Лукашэнкі ў Польшчу, і гэта для мяне вельмі важная справа.

Марэк Зюлкоўскі, дарадца пасольства Рэспублікі Польшча на Беларусі:

Я не хацеў бы іранізаваць, але, на мою думку, лепей было б сказаць пра тое, што трэба зрабіць у нашых двухбаковых адносінах. Трэба сабе усъведамляць маштаб амбіжаванняў супрацоўніцтва ў розных галінах. Абвяшчэнне Беларусью незалежнасці, альбо еканамічныя реформы ў Польшчы яшчэ ня съведчаць пра збліжэнне нашых краінаў, ды пра супрацоўніцтва на ўзроўні, годным суседзям. На мою думку, на далей не вырашанае пытаньне польскае еканамічнае прысутніцтва на Беларусі. Гандлёвы абарот зь Беларусью складае 0,8% усяго польскага гандлёвага абароту, што насыцярожвае, бо гэта не выглядае на суседzkія адносіны. Вось дзе проблема. Што Польшчы можа

прапанаваць Беларусь? На жаль, колькасць адмоўных зъяваў у беларускай еканоміцы значна перавышае колькасць станоўчых.

Мушу сказаць зь вялікім сумам, што польская асяроддзі не даецца аўтэнтычнай ролі інфармацыйнае прысутніцтва Польшчы тут, на Беларусі. Бяз польскіх прэсы, кніг, рознага тыпу культурных установаў мы ня зможем стварыць сапраўднага прапольскага лёбі, ані новага стаўлення да сучаснае Польшчу. Будучы ў Менску, я заўажыў, што Польшча для беларусаў - краіна прывабная.

Цяжка гаварыць пра перспектывы палітычнага супрацоўніцтва ў гэтым годзе, бо шмат чаго ўжо зроблена. Напрыклад праца пад так званай юрдычна-трактатнай базай ужо завершана, падпісаная не-вялікая колькасць міждзяржаўных пагадненій. Цяпер патрэбна канкрэтная праца, частку якой, натуральна, можна выканыць у 1995 годзе.

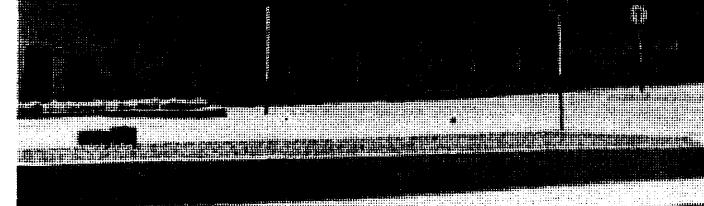
Думаю, што ня можна гаварыць пра нейкія съветльныя перспектывы, бо магчымасці, якія польскія, так і беларускія, ня надта вялікія, а імкненне да супрацоўніцтва слабое. Мы ж не адзінны дзяржавы ў Еўропе. Кожны мае свае інтарэсы. Тому нам можна, бадай, спадзівацца чагосьці аптымістычнага альбо наадварот - пэсымістычнага. Падкрэсліваю: я лічу, што 1995 год не прынясе нам нічога выключнага.

Лёнгін Пастусяк, намеснік старшыні камісіі замежных спраў у польскім Сэйме:

ВІLENСКІЯ ПАВЕДАМЛЕНЬНІ

У МІНУЛЫ ЧАЦЬВЕР ВЕЧАРАМ У БРУСЭЛІ ЗАВЯРШЫСЯ ПЕРШЫ РАБОЧЫ РАЙНД ПЕРАМОВАЎ ПАМІЖ ЛЕТУВОЙ І СЭ АБ АСАЦЫВАНЫМ ЧЛЕНСТВЕ.

Асацыяцыя з Саюзам Еўропы створаць для Летувы ўмовы падрыхтавацца да поўнай інтэграцыі ў палітычныя, еканамічныя і абарончыя структуры кантынента, забясьпечыць пастаянны палітычны дыялог паміж Летувой і СЭ. Сакратар Міністэрства замежных спраў Альбінас Янушка, які кіраваў дэлегацыяй на гэтых перамовах, называў першыя іх раунд агенцтвам БНС "паспяховым". Бакі абмяняліся думкамі адносна кожнага артыкула праекта дагавора, прадстаўленага камісіяй СЭ. Канстатавана, што па большасці пытанняў думкі бакоў поўнасцю супадаюць, а выяўленая розніца ў пазіцыях - перадольная. Па словах кіраўніка дэлегацыі ў Брусэлі падзеяўся надзея, што для падрыхтоўкі дагавора павінна б хапіць 2-3 раундаў перамоваў, і ўжо ўвесну дагавор будзе падпісаны.

Дэлегацыю Саюза Еўропы на першым этапе перамоваў узначальваў дырэктаар 1-га Генеральнага дырэктарата СЭ Алан Мэйх'ю.

Другі этап перамоваў намечаны на 27 лютага.

На здымку: Вільня. Касцёл сьв. Казіміра. Пабудаваны ў пачатку XVII ст.

Фота. У.СТРУМІЛЫ

Думаю, што перспектывы польска-беларускага супрацоўніцтва абумоўлены геаграфічным палажэннем - мы ж суседзі. Гэта наказвае нам шукаць розных формаў супрацоўніцтва, рабіць высновы з рознага тыпу перашкодаў якія паўставалі на нашым шляху на працягу апошніх гадоў.

Найбольшыя шанцы, на мою думку, існуюць у галіне еканомікі. Польшча пачынае будаўніцтва аўтострадаў. Адна з іх - аўтострада A2 - якая будзе спалучаць Захад з Усходам, дасам, Польшчу й Беларусі, вялікія шанцы чэрпаць карысць з гандлю паміж найбольшым сусветным гандляром - Нямеччынай і вельмі вялікім рынкам збыту на Усходзе - Расеяй. Беларусь мае вялікія шанцы ў выкарystоўванні нашых марскіх портаў. Доступу да мора гэтае краіна ня мае, і хацелася б, каб у Гданьску паўсталі беларускія ўзьбярэжжа, каб Беларусь магла трактаваць польскія порты як свае. Такія магчымасці ёсць, патрэбны толькі аўтострады альбо чыгункі, гэтак званая інфраструктура. А што датычыць марскога патэнцыялу, дык Польшча гатовая яго дадаць.

Ёсць вялікія перспектывы для развязанія кантактаў памежжа. Гэтай канцепцыі зъяўляеца эўрапаўт Буг, і магчымы што 1995 год будзе пераломнім у гэтым супрацоўніцтве.

Думаю, што ў культурным супрацоўніцтве застаецца мноства нявырашаных спраў. Нам патрэбнае супрацоўніцтва, якое б захоўвала і даглядала наша супольнае гісторычнае мінулае, ламала б стэрэотыпы. Магчымасці ў тут беззліч. Чаму ж не развязаць кантактаў паміж міліцію, музычнымі калектывамі?

Я разълічваю на тое, што гэты год будзе годам лібералізацыі гандлю, бо гэтага патрабуюць абедва бакі, мытнія стаўкі таксама мусіць быць аbnіжаны. Усё гэта, несумненна, прычыніцца да інтэнсіфікацыі адносін паміж нашымі краінамі.

Багдан Шчарбінскі, дырэктаар дэпартамэнту супрацоўніцтва з замежжам у Міністэрстве транспарту і марской гаспадаркі Польшчы.

Першай справай зъяўляеца справа транспартнага калідору Усход-Захад, які будзе сягаць далей па-за межы кантактаў чыгункаў. На гэтым шляху будзе канцэнтравацца як транзітны, так і двухбаковы рух.

А.АЙНА

3 - 9 лютага 1995 г.

ДАСЬЛЕДАВАНЬІ

НАШЧАДКІ БЕЛАРУСАЎ У СІБІРЫ

З даведніка М.В.Бірылы "Беларуская антрапанімія"/Мн. 1969/ даведваемся, што прозвішчы: Літвін, Літвінаў, Літвіновіч, Літвіненка, Літвінок, Літвінка, Літвінчук, Літвінчык, Ліцьвінаў, Ліцьвіновіч, Ліцьвінок - азначаюць, што іхні продак быў з Літвы /стар. 253/ г. зн. з Беларусі. Хаця носьбіты гэтага прозвішча паскіданы па ўсіму сьвету, але іхня карані, хоць шмат хто з іх аб гэтым не згадаўваецца, паходзяць з Беларусі.

Асабліва шмат такіх прозвішчаў ў Сібіры, куды ў масавым парадку гналі палонных беларусаў, пачынаючы ад XVII ст. У артыкуле сібірскага дасьледчыка А.Шчапава "Фізічнае разьвіццё верхаленскага насельніцтва" /Ізвестія Сибирскаго отдела Імператорскага географічнага общества/ т. - VII N 2-3 20 ліпеня, Іркуц 1876 г./ знаходзім наступнае: "Паселішчы Літвінавых знаходзяцца на правым беразе р. Манзуркі, у вярстах 35 ад яе ўпадзення ў Лену, пасярод самага шматлоднага ленскага бурацкага роду - хендурскага, у шырокім речышчы, па якім цягнецца Манзурка, абкружаная з правага боку высокаю вапняковую скалу, а далей за перарывам гэтаскалы - голаю чырвона-пяшчанікаў гарою; з левага ж боку - суцэльнімі грудападобнымі ўваламі. У гэтым паселішчы жыве толькі адзін сялянскі род Літвінавых, з самым нязначным пазнейшым дамешкам іншародных жыхароў, так што ўесь верхаленскі народ ды і само паселішча, па адзінству ягонага роду, называюць проста "Літвінавым". Па паданню літвінаўскіх ды манзурскіх жыхароў на цяперашнім месцы літвінаўскае вёскі на прыканцы XVII ст. /каля 1690-1695/ паселіліся два браты /пэўна, стрыесны/ Літвінавы - Кузьма і Ягор, якія прыйшлі з Расеі, /пэўна, захоплены падчас Маскоўскай вайны/ з жонкамі ды дзецымі, і паставілі 2 двары. Невядома, колькі ў іх было ўсіх дзетак, ды колькі яны пакінулі паселішчу ўсіх нашчадкаў, але ў 1757 годзе, па сповядным россыпісам Манзурскага царквы за гэты год, у родзе Літвінавых было, лічачы бацькоў сямействаў і іхніх дзяцей і ўнукаў, 27 душ абодвых полаў, 15 мужчын і 12 жанчын і жылі яны ў 3 дварах. З 1761 па 1767 г.г., па сповядным спісам Манзурскага царквы за гэтыя гады, у 5 Літвінавых налічвалася ранейшыя ды нованараджаныя 16 сыноў ды 13 дачок, менавіта ў 1761 годзе налічвалася 11 сыноў ды 8 дачок, з 1762 па 1767 г. ізноў нарадзілася 5 сыноў і 5 дачок. Гэтакім чынам за дзесяцігадовы адрэзак часу, з 1757 па 1767 г., усія жывыя нашчадкаў Літвінавых, лічачы і бацькоў сямействаў ды іхніх дзяцей, было 56 душ абодвых полаў і жылі яны

ў 7-мі дварах. Да 1778 Літвінавы ў царкоўных россыпісах пісаліся разам з аднапрыходнымі жыхарамі Манзурскага Славады. Ад гэтага часу яны сталі ў сповядных сыпісах пісацца асобна, заснаваныя сваю асобную радавую вёску. Вёска гэта ўжо тады складалася з 9 двароў і ў ёй усяго роду Літвінавых па спадзявальным спісам Манзурскага царквы за 1778 год, лічылася 60 душ абодвых полаў - 34 мужчыны і 26 жанчын. Па зьбегу 37 год, да 1815 году, род Літвінавых шляхам далейшых народзінаў узрос до 130 душ абодвых полаў. У 50-х гадах XIX ст. усіх нашчадкаў Літвінавых было ўжо каля 240 душ абодвых полаў - 118 мужчын і 122 жанчыны. У сучасны момант, па спавядным спісам Манзурскага царквы за 1873 год у паселішчы Літвінаўскім, усяго адзінкаўных сялянскага роду Літвінавых лічыцца да 263 душ - 131 мужчын ды 132 жанчын, а па надворным спісам Манзурскага павятойнага прайленення за 1873 год, пры агульной колькасці ўсіх жыхароў у Літвінаўскім паселішчы 290 душ - 150 мужчын і 140 жанчын, - толькі адных Літвінавых. Усяго ж іх генератыўна ўзрасточага роду налічваецца 266 душ, - 126 мужчын і 140 жанчын. Вынікае, што ў іх асяродзьдзі, не з іншага роду, усяго толькі 24 душы, ды і тыя ўсе толькі мужчынскага полу не сямейныя. Усіх двароў у Літвінаўскім паселішчы - 55.

Нейкі старавер у артыкуле "Дробязі Іркуцкае даўніны" /"Сибирскі архів" N 4 Іркуц 1913/ апісвае, ю што ператварыліся нашчадкі даўнік беларусаў ва ўмовах Сібіры. Старую дзвяготку Аграфену Андрэеўну Літвінаву, родную сястру вядомага мільянера В.А.Літвінава, звычайна называлі "Жонкай Міраносіцай". Гэта два цікавыя тыпы. Жылі яны разам ды стараліся абагнаць адзін аднаго ў скнарасыці. "Жонка Міраносіца" ня мела свайго асабістага спальнага пакою, які ёй замяняла "пярэдняя". Драўляны ложак, дошкі, пакрытыя тонкім лямяцам, які калісьці, але вельмі даўно, быў новым, пашарпаным коўдрам, падушка, якая набіта курыным пер'ем, ад часу ператварылася ў цвёрдую масу - гэта ложак мільянершы. У спадчыну ад маткі яна атрымала вельмі драгі фурнітуру салоп з кароткімі рукавамі. Зімой у саборы за багаслужбай ці на ўрачыстасцях заўсёды можна было бацьць Аграфену Андрэеўну ў гэтым салопе. З цягам часу мода на салопы адышла, іх замянілі ратонды. Тады Аграфена Андрэеўна абрэзала кароткія рукавы ў салопа і ў яе атрымалася мадная ратонда. Але, што ўсія кур'ёзней тут, дык гэта тое, што яна

не запывала на сваёй новай ратонде дзюрак, дзе былі раней рукавы. Гэтак і фарсіла! У летні час у касыюме Аграфены Андрэеўны было шмат выдатнага. Усё старое але папераробленае, а ў ратонде дзе-нідзе латы, дзе-нідзе дзюрачкі, у іншым месцы плямы ад тлушчу, ці бруд, няста гузікаў... Абуткам улетку служылі невысокія чаравікі, з якіх заўсёды тырчэлі голыя пяты ды ногі, таму што панчохі былі ўсе старыя ды моцна падраныя.

У храмавых сьвятынях ў Літвінавых было за звычай запрашчаць на абед мясцовага архірэя. Трапеза была заўсёды посная і надзвычай сыціплая. Спачатку прапаноўвалі салёныя грыбы з хлебам, без масла. Далей - надратая рэдзька з квасамі, нарешце, жытні прып з амуліямі. Часам, пасля гэтага, бывала яшчэ ячневая каша з ільянным алеем. Гасціннай гаспадніні ўесь час частавала ўладыкы: - "Кушайце на здароўе, ваша праасвяшчэнства, не крыдзайце: чым багатыя, тым і рады!" Пасля гэтага званага абеду, Аграфена Андрэеўна расказвала сваім блізкім знаёмым: "У нас уладыка то вельмі вялікі посын і падзвіжнік! І чым гэта ён живе; за абедам у нас з'еў адзін толькі салёны рыжычак, лыжачкі дзіве сярбану ў рэдзечкі з квасам, адкусіў маленькі кавалачак амулівага піражка. Вось і ўсё. Мы з братам не абжоры якіясы, яздім па-ніяможку, а ўсё-ж такі на гэтыкі ежы доўга-б не пратрывалі. Гэта ўжо Бог і съвітъ ўгоднікі". У гасціях, здаралася, што Аграфена Андрэеўна кавалкі цукру, якія заставаліся, зусім спакойна клаля ў сваю кішэн, заўсёды туго набітую рознымі хламамі. Потым, дома за гарбатаю гэтыя кавалкі цукру, пыльныя ды засаленныя, яна "дапівали". "Навошта іх кідаць, грошаў-жа каштуюць"! Самога Літвінава, бывала, называлі Амулёвай Пасхай, таму што ён звычайна ў першы дзень Вялікадня "разгуйліўся" толькі амулём, ні аб кулічы, яйках, вінах, шынкы, гусях і г.д. не магло быць гаворкі. Здараліся выпадкі, што Літвінавы прыгнатаўлялі Пасху, але па свайму, а менавіта: у пасхальнае цеста яны запякалі тузін яек, зразумела-ж сырьы.

Кажуць, што нібыта, гэты Ліцьвінава ў сваім духоўным тэстаманце падараў гарадзкую зямлю заарганізаваному ім мужчынскама чанстру. Калі тэстамант быў зацверджаны законай уладаю і манастыр быў уведзены ва ўладанье, манахі агарадзілі "даравальнью" зямлю і праз "дзесяцігодзідзе" зрабіліся законнымі ўладальнікамі чужой уласнасці. Потым гарадзкая управа дазналася пра гэтую справу, але было ўжо позна. Аднак-жа ў

архіве Гарадзкой Управы я не бачыў гэтай справы.

Усе мы ў дзяцінстве /а хто і ў сталым узросце/ захапляліся прыгодамі герояў рамана Джэймса Фенімора Купера "Апошні з магіканай". На беларускай мове ён выходзіў у перакладзе Я.Маўра ажна ў 1940 годзе, а вось зараз выдавецтва "Юнацтва" хоча яго выдаць у перакладзе Генрыха Далідовіча. Амаль у ўсіх расейскамоўных выданнях раман упрыгожваюць ілюстрацыі, выкананыя віленчуком, паўстанцам 1863-64 г.г. Міхалам Эльвіром Андрэёлі. Ва ўспамінах славутае опернае сыяўвачкі Феліцыі Літвін /1861-1936/ чытае наступнае: "Мая маці ўраджэнка Канады, унучка шатландскага палкоўніка Муира дэ Фаўлі ды францужэнкі спадарыні дэ Лару. Майго дзеда высокапоўнага палкоўніка Джона Муира Ф.Купер зрабіў адным з герояў "Апошняга з магіканай". /Фелякс Літвін "Моя жыццё и мое мастацтво" Л., 1967 ст. 29/. А мы-ж з рамана ведаем, што дачка Муира-Кора, ды сын правадыра магіканай Чынгачгучу-Ункас, пакахалі адзін аднаго і толькі съмерць абодвух перашкодзіла вясельлю. Нават Чынгачгучук марыў, каб ягоныя нашчадкі былі беларусамі.

А.БАРКОУСКИ.

«КУЛЬТУРНАЯ ПАЛІТЫКА»

Як прагназујуць вядомыя фантасты, кіраўца грамадзтвам будучага будзе інтелектуальная эліта, людзі, які маюць розум, адпаведны ўзровень адукаванасці, здольнасць разумець і вырашыць складаныя праблемы разьвіцця, валодаць масацтвам уладкаваньня грамадзкага жыцця.

Таму, шанцы нашага грамадзтва пабудаўца власную беларускую дзяржаву з дапамогай розуму павялічваюцца. Аб чым съведчыць з'яўленыне прынцыпова новага выдання - штотэмесчнага часопіса беларускіх інтэлектуалаў, палітыкаў і спраўных людзей "Культурная палітыка". Часопіс - гэта палітыка кардынацыі ўзаемадзеяння асобаў, груп, калектываў, асацыяціў, рухаў, партый, устаноў, якія грунтуюцца на выпрацаванай дактрине разьвіцця, мае свае рамкі, перспектывы, без якіх рэформы - не рэформы, а "проста" тлум і нават здзек з людзей.

"Культурная палітыка" і задумана, як увасабленыне калектыўнага розуму. Галоўні гэдзякі гэтага выдання, супрацоўнікі ужо даволі вядомага ўкраінскага палітыка І.І.Ганчара, але не ўсё. Гэта ўжо Агенцтва гуманітарных тэхналогій, якое спецыялізуецца на элітарных паслугах - былы гарадзенец метадолаг Уладзімір Мацкевіч.

I.B.

ДЗЕ І КАЛІ ЗАГІНУЎ ГЕНЭРАЛ ВІТУШКА?

Вітушки можно говорыць, если он был убит в начале 45 года? Вось так рабілася фальсіфікацыя гісторыі пасльяваеннага збройнага супраціву бальшавіцкім акупантам на Беларусі. Калі нельга было не ўспомніць пра ОУН, УПА, дык на "Чорнага Ката" было накладзенае жалезнае "вета". Ня буду спыняцца на прычынах гэтага, бо тэма вартая асобага артыкула. Адзначу толькі некалькі фактаў, што маюць дачыненне не да лёсу ген. Вітушки.

У 1949 г. на Захад прац Польшчу і Берлін трапілі два партызаны "Чорнага Ката". Беларускі эміграцыйны часопіс "Вольнае Слова" зъміяць іх на сваіх старонках вытрымкі з іхніх лістоў да рэдакцыі. Дык вось, партызаны цівердзілі, што "партызанскім змаганнем на Беларусі ў надалей кіруе генэрал Вітушка, які таксама кантралюе партызаны" Прыбалтыкі ды ўваходзіць у генеральны штаб антыбальшавіцкай партызанкі ў СССР". Той жа часопіс надрукаваў пазней інфармацыю пра дзеянасць "Чорнага Ката" ў 1950 г. Сярод іншага ўспаміналася бойка ў Вільні "Беларускай Вызваленай Арміі пад кірауніцтвам ген. Вітушки" з аддзеламі МВД, што транспартаўвалі арыштаваных партызан.

Калі верыць гэтай інфармацыі, ген. Вітушка ў 1950 г. быў яшчэ на волі ды кіраваў партызанскаем змаганнем. Трэба

тут успомніць нелегальную канферэнцыю Беларускай незалежнай партыі ў красавіку 1945 г. у Берліне. На ёй было прынята рапшынне партызанку працягваць 5 гадоў, калі не пачненца вайна Захада з СССР. Але, ці то рапшынны канферэнцый не дайшлі да Беларусі, ці то партызанскае кірауніцтва вырашыла зъмініць дальнейшыя планы. Адным словам, у 1950 г. "Чорны Кот" зброе не склаў. У тым жа "Вольным Слове" у верасні 1950 г. было зъмешчана прывітаныне партызанскага часопіса "За волю" (яго рэдагаваў М.Вітушка) "Братам па волі", у якім вітушкаўцы кляліся змагання не спыняць.

Але партызанская барацьба не магла быць бязконцай. У 1952 г. пацярпела паражэнне УПА, спынілі арганізацію супраціўленіе летувіскія партызаны. Верагодна, што і ацалелы аддзелы "Чорнага Ката" зъмінілі сваю тэктыку або сама распусціліся.

Кіраунік летувіскіх партызаны Раманайкас-Ванагас да 1956 г. нелегальна жыў у Каўнасе, нават пасльеў напісаць успаміны. Але быў арыштаваны ды ў 1957 г. растрэлян.

Падобны лёс быў і ў ген. Вітушки. Ён таксама хаваўся на канспіратыўных кватэрах у Вільні ды іншых гарадах. Калі яго арыштавалі, дакладна не вядома (гаворыць

3 - 9 лютага 1995 г.

6

ПРАГРАМА ТЕЛЕСТАРЖАЧ

Панядзелак, 6.02

Беларускае тэлебачанне

17.00 Тэлебачанне — школе. Прывадзенства. Белавежская пушча 17.20 "Мой свет". "Усе пра ўсё". 17.40 "Праз парадоксы" 18.00 Навіны 18.10 "На добры лад" 18.20 Урокі Натальні Наважылавай 18.50 "Кубік", мульт 19.00 Навіны (Бі-бі-сі) 19.20 Прастект 19.50 Тэлеананс 19.55 "Мой свет". "Трывога" 20.10 Дзень стагодзя 20.15 Люстэрка Сі-эн-эн 20.30 Тэлеананс 20.35 Калыханка 21.00 Навіны 21.40 Кліп-канцэрт 21.50 Вертыкаль. Пoшта Прэзідэнта 22.20 Спартыўны тэлекур'ер 22.40 Тэлевізійны Дом кіно. Сустрэча з А. Пятрэнкам 23.10 Навіны 23.30 Пад купалам Сусвету 23.40 "Не будзіце спичага сабаку", м/ф

Канал "Астанкіна"

5.30 Раніца 7.50, 8.50, 9.50, 14.50, 15.50, 17.50, 22.50 Навіны 8.00 "Незвычайная схватка" 8.25 "Дзікая Роза" 9.00 Чалавек і закон 9.30 Якуцкі народны цырк 14.00 Пад знакам Меркурыя 14.20 Фондавы рынак 14.30 Хроніка дзелавога жыцця 14.40 Тэлемікс 15.00 Зорная гадзіна 15.40 Тэст-атэт 16.20 "Элен і хлопцы" 16.50 Свет сёння 17.00 Лабірінт 17.30 У гэтыя дні 50 гадоў таму 17.45, 20.30 Надвор'е 18.00 Гадзіна пік 18.30 "Дзікая Роза" 18.55 Калі 19.40 Добраі ночы, малышы! 20.00 Час 20.40 Гол 21.10 Эксклюзіў 21.50 Тэлепераказ спектакля "Квартэт" Маскоўская тэатральная драмы і камедыі на Таганцы па п'есе Х. Мюлера 23.05 Зоркі ў Крамлі З. Саткілава 23.50 Аўта-шоу 23.50 Прэс-экспрэс

Канал "Расія"

6.00, 7.00, 11.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Весткі 6.05 Рытміка 6.20 Зоркі гавораць 6.25 Рака часу 6.30 Формула 730 7.25 Тэлегазета 7.30 Час дзелавых людзей 8.00 Навіны Эй-бі-сі 8.25 Дэпеша 8.55 Мульці-пульці 9.05 "Двойе ў ёй", м/ф 10.25 Гандлёвы дом 10.40 Сялянскае пытанне 11.05, 13.20, 14.15 Дзелавая Расія 13.45 Шэдэўры з правінцыі 15.05 Там-там навіны 15.20 Свята кожны дзень 15.30 Мульці-пульці 16.05 Новая лінія 16.45 У гэтыя дні... 16.50 Тэледэбаты 17.20 Рэпартажы з месцаў 17.30 Выратаванне 911 18.25 Вуснамі дзіцяці 19.25 Падрабязнасці 19.35 "Праклён егіпецкай грабніцы", м/ф 20.40 Рэпарцёр 21.00 Момант ісціны 22.30 Рака часу 22.40 Аўтамгненне 22.45 ЭКП 22.55 "Дасканалы шпіён", м/ф (Вялікабрытанія), с. 3 23.55 Вінілавая джунглі

Санкт-Пецярбург

12.00, 14.30, 18.30, 21.30 Інфарм ТВ 12.10 "Мумі-Тролл і іншыя". Мультфільм. Фільм 1-ы 12.30, 14.25, 17.50, 19.25 Музычны момант 12.35 "Нямецкая хвала" 13.00 Тэст 13.15 "Мумі-Троль і іншыя" 13.30 "Мануэла", м/ф (Італія) 14.45 "Кіеўскія фрэскі". Незавершаны фільм С. Пара-даніана 15.45 "Чалавек, які сламаў вясёлку". Тэлефільм 16.25 Чароўная лінія 16.40 Містэр Соер Том і міс Бекі 17.05 Трамплін. Шоу-конкурс 17.55 Чалавек на зямлі 18.50 Спорт, спорт, спорт... 19.10 Вялікі фестываль 19.30 "Мануэла" 20.20 Мультфільмы 20.40 Новыя песні Алега Кавашы 21.10 Тэлекрама 21.20 Тэлеслужба бяспекі 21.45 Спартыўная навіны 22.00 "На зямлі Св. Савы", д/ф 23.10 "Век танца", т/ф, ч. 2 (Францыя)

ПОЛЬШЧА - 1

07 00 Кофе или чай? 09 00 "Мода на успех". Сериал пр-ва С ША. 09 30 Программа для детей. 10 00 Новости. 10 10 Сериал пр-ва Англии. 10 35 Программа для детей. 11 05 "Доктор Квинн". Сериал пр-ва С ША. 11 50 Музыкальная программа. 12 00 Приятное с полезным. 12 30 Мир людей. 13 00 Новости. 13 10 Агробизнес. 13 15 Образовательное телевидение. 13 15 Сельскохозяйственная программа. 13 40 Сталинизм по-польски. 13 55 Документальный фильм. 14 50 Отгем и мечом. 15 05 Охотники за тайнами. 15 15 Энциклопедия второй мировой войны. 15 35 Тайная история СССР. 15 50 Программа на вечер. 16 00 Музыкальная программа. 16 30 Для молодежи. 17 00 "Мода на успех". Сериал пр-ва С ША. 17 25 Телеканакиулы. 18 00 Тэлээкспресс. 18 20 Публіцистическая программа. 19 10 "Марфи Браун". Сериал пр-ва С ША. 19 40 История польского телевидения. 20 00 Вечеринка. 20 30 Новости. 21 15 Тэлестудия. 22 05 Развлекательная программа. 22 55 Пульс дня. 23 15 Неделя президента. 23 25 Миниатюры. 23 30 Тележурнал. 00 00 Новости. 00 20 "Ночная поезд в Мюнхен". Фільм пр-ва Англии. 01 55 Развлекательная программа.

ПОЛЬШЧА - 2

08 00 Панорама. 08 10 Спорт. 08 20 Утренний гость. 08 30 Музыкальные новости. 09 00 Местная программа. 09 30 Комедийный сериал. 10 00 Мир женщин. 10 30 Документальный сериал. 11 00 Мультсеріал. 11 20 Телетурнір. 11 45 Развлекательная программа. 12 25 Спортивная студия. 13 00 Документальный сериал. 14 00 Панорама. 14 20 "Волшебные улицы Бизов". Сериал пр-ва С ША. 15 05 Музыкальный журнал. 15 55 Программа на вечер. 16 00 Телетурнір. 16 20 Тележурнал. 16 30 Семь дней польского спорта. 17 00 Апетит на здоровье. 17 30 Остров. 18 00 Документальный фильм. 19 00 Панорама. 19 10 Местная программа. 20 00 Телетурнір. 20 30 Программа для детей. 21 00 "Ало, ало". Сериал пр-ва Англии. 21 30 Автожурнал. 22 00 Панорама. 22 35 "Остановка Аляска". Сериал пр-ва С ША. 23 20 Документальный фильм. 00 05 Дайзнак жизни. 00 35 Репортаж. 01 00 Панорама. 01 05 Концерт.

Аўторак, 7.02

Беларускае тэлебачанне

7.35 Ранішні кантэйль 7.50 Кінанарыс 8.00 Фільм-канцэрт 8.25 Люстэрка Сі-эн-эн 8.40 Студыя "Палітыка" 8.55 Дзень стагодзя 9.00 Тэлебачанне — школе. Прывадзенства. Белавежская пушча 9.20 Вертыкаль 9.50 "Канцэрт-вальс" 10.25 "Дзе ты, каралеўства Лябедзія?", д/ф 11.15 Чароўны экран 11.30 "Мой свет". "Усе пра ўсё". 11.50 "Бронзавая птушка", м/ф, с. 1 12.55 Тэлевізійны Дом кіно. 13.25 Г. Даніцы. Опера "Віва, міа Мама" 15.45 Тэлебачанне — школе. Пазізія Максіма Багдановіча 16.15 "Адлукчэнне", д/ф 16.50 Фільм-канцэрт 18.00 Навіны 18.10 "Удача" 18.30 "Абнаўленне" 19.00 Навіны (Бі-бі-сі) 19.20 Мост 19.45 "Маё хаханне, мой смутак" 20.15 Люстэрка Сі-эн-эн 20.30 Студыя "Эксклюзіў" 20.35 Калыханка 21.00 Навіны 21.40 Студыя "Палітыка" 21.55 Кліп-канцэрт 22.05 "Ночы і дні", м/ф, с. 1 23.10 Эканаміст 23.20 Навіны 23.40 Пад купалам Сусвету

Канал "Астанкіна"

5.30 Раніца 7.50, 8.50, 9.50, 14.50, 15.50, 17.50, 22.50 Навіны 8.00 "Незвычайная схватка" 8.25 "Дзікая Роза" 9.00 Амерыка з М. Таратутам 9.30 М. Равель. "Балеро" 14.00 Як працуюць гроши 14.20 Справа і права 14.30 Хроніка дзелавога жыцця 14.40 Культура і бізнес 15.00 Дамісолька 15.30 Паміж намі, дзячынкамі... 16.00 Джэм 16.20 "Элен і хлопцы" 16.50 Свет сёння 17.00 Ведзі 17.30 Загадка СБ 17.40 Дакументы і лёсы 17.45, 20.30 Надвор'е 18.00 Гадзіна пік 18.30 "Дзікая Роза" 18.55 Тэма 19.40 Добраі ночы, малышы! 20.00 Час 20.40 З першых рук 20.50 "Пятая пячатка", м/ф (Венгрыя) 22.40 Мініяцюра 23.05 Новыя жыхары 23.30 У свеце джаза 23.50 Прэс-экспрэс

Канал "Расія"

6.00, 7.00, 11.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Весткі 6.05 Рытміка 6.20 Зоркі гавораць 6.25 Рака часу 6.30 Формула 730 7.25 Тэлегазета 7.30 Час дзелавых людзей 8.00 Навіны Эй-бі-сі 10.25 Гандлёвы дом 10.40 Сялянскае пытанне 11.05, 13.20 Дзелавая Расія 13.45 Выратаванне 911 15.05 Там-там навіны 15.20 Свята кожны дзень 15.30 "Салют, Мексіка!", д/ф 16.05 Новая лінія 16.45 У гэтыя дні... 16.50 Нікто не забыты 16.55 Будні 17.25 "Мая вайна", д/ф 17.50 Ваша права 18.05 L-клуб 19.25 Падрабязнасці 19.40 "Ледзі Гамільтан", м/ф (Вялікабрытанія) 22.30 Рака часу 22.40 Аўтамгненне 22.45 ЭКП 22.55 "Дасканалы шпіён", м/ф, с. 4 23.55 Плошча мастацтва

Санкт-Пецярбург

17.10 Мультфільм 17.20 Мы і банк 17.50, 19.25 Музычны момент 17.55 Па ўсёй Расіі 18.30, 21.30 Інфарм ТВ 18.50 Спорт, спорт, спорт... 19.10 Вялікі фестываль 19.30 "Мануэла" 20.15 "Ваенна музыка" 20.40 Кансерватор 21.10 Тэлекрама 21.45 Спартыўная навіны 22.00 "Яраслаўна — каралева Францыі", м/ф

ПОЛЬШЧА - 1

07 00 Кофе или чай? 09 00 Фільм для детей. 09 30 Фотожурнал. 09 45 Телетурнір. 10 00 Новости. 10 10 "Лэссы". Сериал пр-ва Канады. 10 35 Программа для детей. 11 00 Сериал пр-ва С ША. 11 55 Музыкальная программа. 12 00 Рынок труда. 12 20 Приглашение к столу. 12 30 Клуб однокласснікаў. 12 50 Домашній юрист. 13 00 Новости. 13 10 Агробизнес. 13 15 Образовательное телевидение. 13 15 Сельскохозяйственная программа. 13 40 Компьютерная школа. 13 55 Не только динозавры. 14 10 Великіе открытия в науке и технікі. 14 25 Фантастические повесті. 14 40 Лаборатория. 15 00 Наша Балтика. 15 15 Из истории техники. 15 30 Телекомпьютер. 15 45 В мире науки. 15 50 Программа дня 16 00 Музыкальная программа. 16 30 Экологический журнал. 17 00 "Первые поцелуи". Сериал пр-ва Франции. 17 25 Для детей. 17 35 Для молодежи. 18 00 Телекспресс. 18 20 Культурно-публицистический журнал. 18 40 Здоровье. 19 05 Мультсеріал. 19 30 Чрезвычайный пересмотр. 20 00 Вечернік. 20 30 Новости. 21 10 "По черному". Фільм пр-ва Франции. 22 50 Пульс дня. 23 25 Сеймограф. 23 25 Письма о хозяйстве. 00 00 Новости. 00 15 Документальный фильм. 01 05 Родом из Польши. 01 35 Соседи. 02 05 Программа о поэзии. 02 20 Бенефіс М. Коновера.

ПОЛЬШЧА - 2

08 00 Панорама. 08 10 Спорт. 08 20 Утренний гость. 08 30 Музыкальные новости. 09 00 Местная программа. 09 30 "Как есть". Сериал пр-ва Польши. 10 00 Мир женщин. 10 30 Документальный сериал. 11 00 Фільм для детей. 11 25 Телетурнір. 11 50 Тележурнал. 12 10 Театральное представление. 12 45 Тележурнал. 13 05 "Запретная любовь". Сериал пр-ва Испании. 15 05 Музыкальный журнал. 15 55 Приветствие. 14 00 Панорама. 14 20 Спортивная студия. 15 05 Музыкальный журнал. 15 55 Приветствие. 16 00 Телетурнір. 16 20 Мультсеріал. 16 30 Спортивная студия. 17 00 Обзор кинохроник. 18 00 Тележурнал. 18 10 В тени Кремля. 18 40 Католическая программа. 19 00 Панорама. 19 10 Местная программа. 20 00 Телетурнір. 20 35 Мультсеріал. 21 00 Вопросы о Польше. 21 50 Спортивная программа. 22 00 Панорама. 22 30 Экологическая программа. 22 40 Репортеры второй программы представляют. 23 00 "Договор". Фільм пр-ва С ША. 01 00 Панорама. 01 05 "Девушки из Новолипок". Фільм пр-ва Польши.

Серада, 8.02

Беларускае тэлебачанне

7.35 Ранішні кантэйль 7.50 Эканаміст 8.00 Студыя "Палітыка" 8.15 Люстэрка Сі-эн-эн 8.30 "Маё хаханне, мой смутак" 9.00 Тэлебачанне — школе. Пазізія Максіма Багдановіча 9.30 Урокі Натальні Наважылавай 10.00 "Ночы і дні", м/ф, ч. 1 11.05 Чароўны экран 11.40 "Бронзавая птушка", м/ф, с. 2 12.45 Тэлевізійны экран 13.00 Г. Вагнер. Сімфонія N 3. "Памяці матуль" 13.40 Відзямыніўцы 16.35 "Партрэт на фоне замка", д/ф 16.55 "Мой свет". "Невымоўнае" 17.30 "Ля возра". Тэлевізійны экран 18.00 Навіны 18.10 "Крок". 18.20 Калыханка 21.00 Навіны (Бі-бі-сі) 19.20 Тэлевізійная прэс-канферэнцыя. На пытанні журналістай і тэлегледачоў адказвае краінік Адміністрацыя Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь Г. Сініцын 20.15 "Майстэрня" 20.15 Люстэрка Сі-эн-эн 20.30 Тэлевізійны 20.35 Калыханка 21.00 Навіны

3 - 9 лютага 1995 г.

7

Новыя звесткі

Пятніца, 10.02**Беларускае тэлебачанне**

7.35 Ранішні калектай 7.50 "Размовы на зямных сцежках", д/ф 4.40 Люстэрка Сі-эн-эн 8.55 Дзень стагоддзя 9.00 Тэлебачанне — школе. Іван Мележ і яго раман "Людзі на балоце" 9.30 Студыя "Палітыка" 9.45 "Ночы і дні", м/ф, ч. 3 10.50 чарабіны экран 11.15 "Прынц і жабрак", м/ф 12.30 "Людзі з легенды", д/ф 13.30 Тэлеанонс 13.35 "Воўчая зграя", м/ф 15.00 "Беларусь збірае сібру", ч. 2 17.25 Мультфільм 18.00 Навіны 18.10 Фільм-канцэрт 18.30 Студыя "Культура" 19.00 Навіны (Бі-бі-сі) 19.20 Вытокі. Урокі беларускай мовы 19.35 Дыялогі аб спорце 19.55 Тэлесябраўна 20.15 Люстэрка Сі-эн-эн 20.30 Тэлеанонс 20.35 Калыханка 21.00 Навіны 21.40 Студыя "Палітыка" 21.55 Вясёлы ўік-энд 22.05 Кліп-канцэрт 22.15 Эканаміст 22.25 Пад купалам Сусвету 20.35 Калыханка 21.00 Навіны 21.40 Кліп-канцэрт 21.50 Акалада 22.20 "Ладырніт каҳання", м/ф 23.50 Відзьмавідзьма

Канал "Астанкіна"

5.30 Раніца 7.50, 8.50, 9.50, 14.50, 22.50 Навіны 8.00 "Сарока" 8.25 "Дзіака Роза" 9.00 Агарод круглы год 9.30 Выступление пераможца конкурса імя М. Будашкіна (г. Чыта) 14.00 Улада і рэформы 14.20 Наш прагноз 14.30 Хроніка дзлавога жыцця 14.40 Да вашых паслуг 15.00 У гасціях у казкі 16.20 Рок-урок 16.50 Свет сення 17.00 Чалавек і закон 17.30 У гэтых дні 50 гадоў таму 17.45, 20.30 Надвор'е 18.00 "...Спакою сэрца просіці" 18.20 "Дзіака Роза" 18.50 Полье пудаў 19.40 Добрай ночы, малышы! 20.00 Час 20.40 Чалавек тыдня 21.00 "Клан". Тэлесерыял (Францыя) 22.10 Палітбюро 23.05, 24.00 Тэлевішні шоу "50 x 50" 23.50 прэс-экспрэс

Канал "Расія"

6.00, 7.00, 11.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 Весткі 6.05 Рытміка 6.20 Зоркі гавараць 6.25 Рака часу 6.30 Формула 730 7.25 Тэлегазета 7.30 Час дзлавых людзей 8.00 Навіны Эй-бі-сі 8.25 Ключавы момант 8.35 "Мой прадзед — Пушкін", д/ф 9.35 "Санта-Барбара" 10.25 Гандліўны дом 10.40 Сялянскае пытанне 11.05, 13.20, 14.15 Дзелавах Расія 13.45 Тайна старой графіні 15.05 Там-там навіны 15.20 Свята кожны дзень 15.30 Студыя "Рост" 16.05 Новая лінія 16.45 У гэтых днен... 16.50 Дысней на пяціцах 18.50 Нікто не забыты 19.25 Падрабязнасці 19.35 "Санта-Барбара" 20.30 Піцца хвілін аб добрым жыцці 20.35 Я — лідэр 21.05 "К-2" прадстаўляе: "Абзац" 22.30 Рака часу 22.40 Аўтамгненне 22.45 "Барыс Гадунуў". Фільм-опера, ч. 2 0.05 Уваход па запрашальных билетах

Санкт-Пецярбург

12.00, 14.30, 18.30, 21.30 Інфарм ТВ 12.10 "Вску прискорбо", м/ф 12.20 "І бажаство, і натхненне..." 12.30, 17.55, 19.25 Музычны момант 12.35 "Німецкая хвала" 13.00 Хуткая дапамога 13.30 Памяці А. С. Пушкіна 15.00 "Пушкін у Пецярбургу" 15.30 "Казка пра Залатага пейніка" 16.00 "Пушкін і Міцкевіч" 16.05 Чароўная лінія 16.40 Сем пяціць на тыдні 17.05 Казка за казкай 17.35 "Помста каты Леапольда", мульт 17.45 Падарожжа па Усходзе 18.00 Храм 18.50 Спорт, спорт, спорт... 19.10 Вялікі фестываль 19.30 "Івін А.", м/ф 21.00 "І балі білішыцы..." 21.10 Тэлекрама 21.20 Тэлеслужба бяспекі 21.45 Спартыўныя навіны 22.00 "Абальваючая страсць", м/ф (ЗША)

ПОЛЬШЧА - 1

07 00 Кофе или чай. 09 00 "Мода на успех". Сериал пр-ва США. 09 30 Для детей. 10 00 Новости. 10 10 Сериал пр-ва Англии. 10 35 Для детей. 11 00 "Возвращение Макклайні". Сериал пр-ва США. 11 45 Музыкальная программа. 12 00 Школа для родителей. 12 15 Сшей сама. 12 30 Репортаж. 13 00 Новости. 13 10 Агробизнес. 13 15 Образовательное телевидение. 13 15 Сельскохозяйственная программа. 13 45 Программа японского телевидения. 13 50 Спид. 13 55 Врач в борьбе с вирусом. 14 10 какая школа? 14 15 Образовательные инновации. 14 35 Открыть себя. 14 50 1200 секунд документа. 15 10 Кто ты есть? 15 25 Как я это люблю? 15 40 Портрет позитивного человека. 15 50 Программа на вечер. 16 00 Программа для молодежи. 16 30 Тележурнал. 16 55 Музыкальная программа. 17 00 "Мода на успех". Сериал пр-ва США. 17 25 Программа для детей. 18 00 Телекспресс. 18 20 Тележурнал. 18 30 Еженедельник культуры. 18 45 Тележурнал потребителя. 19 05 Свидание временну. 19 50 Сатирическая программа. 20 00 Вечеринка. 20 30 Новости. 21 10 "Господа в цилиндрах". Музыкальная комедия пр-ва США. 22 50 Пульс дня. 23 05 Ва-банк. 23 30 Концерт. 00 00 Новости. 00 20 Близкие встречи. 00 55 "Смертельно морозная зима". Фильм пр-ва США. 02 25 Концерт.

ПОЛЬШЧА - 2

08 00 Панorama. 08 10 Спорт. 08 20 Утренний гость. 08 30 Мультсеріал. 08 40 Музыкальные новости. 09 00 Местная программа. 09 30 Сериал пр-ва США. 10 00 Мир женщин. 10 30 Документальный фильм. 11 00 Мультсеріал. 11 25 Сцена молодого зрителя. 12 25 "Око циклона". Фильм пр-ва Англии. 14 00 Панorama. 14 20 Спортивная студия. 15 15 Тележурнал. 15 55 Приветствие. 16 00 Телетурнір. 16 20 Мультсеріал. 16 30 Спортивная студия. 17 30 "От девяти до пяти". Комедийный сериал пр-ва США. 18 00 Польский документ в Амстердаме. 18 15 Биографии. 19 00 Панorama. 19 10 Местная программа. 20 00 Один из десяти. 20 35 Музыкальная программа. 21 00 Весели или грустно. 21 50 Спортивная программа. 22 00 Панorama. 22 30 Развлекательная программа. 23 15 "Все или ничего". Фильм пр-ва США. 01 00 Панorama. 01 05 Музыкальный фильм.

Субота, 11.02**Беларускае тэлебачанне**

8.00 Эканаміст 8.40 Люстэрка Сі-эн-эн 8.25 Чароўны экран 8.40 Арсенал 9.10 Скарбы 9.30 Здароўе 10.00 "Лулу — анэл кветак" 10.30 "Тэлебом" - біс 11.15 Тэлеанонс 11.20 Сваймі рукамі. Выцінанкі 11.35 Радавод 11.55 "Цёмыні пакой". Хабарі і хабарнікі 12.25 Спява Л. Балунаева 12.50 Паміж намі, ханчынамі 13.20 Шматгалосе 13.50 "Майстэрня". Памішь ваянных гадоў 14.05 З музыкальной на "Вы" 14.45 "Пасля 2000 года" 15.15 Фільм-канцэрт 15.50 "Джон Рос. Афрыканскія прыгоды", м/ф, с. 2 (ЗША) 16.20 "Дабрыня ў далонах тваіх" 17.20 У нас дома 18.05 "Каханне зямное", м/ф 19.35 Вясёлы ўік-энд 19.45 Вячэрні разум 19.55 Міжнародны спартыўныя навіны 20.25 Пад купалам Сусвету 20.35 Калыханка 21.00 Навіны 21.40 Студыя "Палітыка" 21.55 Вясёлы ўік-энд 22.05 Кліп-канцэрт 22.15 Эканаміст 22.25 Пад купалам Сусвету 22.35 Навіны 22.55 "Акт аграесі", м/ф (Францыя) 0.35 Воднае пола. "Ніка" (Мінск) — "Сузор'е" (Магілёў)

Канал "Астанкіна"

6.30 Раніца дзелавога чалавека 7.15 Спартшанц 7.45 Слова пастыра 8.00 Покліч джунгліў 8.30 Тэлерадыёкампанія "Mir" 10.00 Ранішнія пошта 10.30 Медыцына для цябе 11.00 Без паўзы 11.10 Смак 11.30 "Шумі, гарадок", м/ф 13.10 Галасы Расіі. Спявае ансамбл "Лёс" 13.20 "Справа ў капелюшы", д/ф 13.50, 22.50, 23.20 Навіны 14.00 Дыялог у прымес эфры 14.35 Ліна Воўк сустракае сібру 15.40 "Жыщцё заапаркай" 16.20 "Тээт + ТВ" 17.05 Брайз, рынк 17.55 Вялікавіленская планета 18.50 "Піты вугал", м/ф (ЗША), с. 1 19.40 Добрай ночы, малышы! 20.00 Час 20.35, 23.30 Надвор'е 20.45 "Кайн і Аベル", м/ф (ЗША), с. 1 22.15 Бамонд 23.35 Клуб "Белы папугай" 23.35 Канькабежны спорт. Чэмпінат свету 0:30 "Рэмбрант", м/ф (Вялікабрытанія)

Канал "Расія"

7.00, 13.00, 19.00, 22.00 Весткі 7.20 Зоркі гавараць 7.30 Рака часу 7.35 Студыя "Рост" 8.05 Тэлэрудыт 8.10 Пілігрім 8.55 Парламенці тыдзень 9.40 Музыка ўсіх пакаленій 10.10 Як жыць будзем? 10.55 Кінафіша 11.10 "Вясенняя казка", м/ф 12.40 Сялянскае пытанне 13.20 Дэ факта 13.35 "Эдэр" 14.25 Шэдзўры з правінцыі 14.55 Залатая шпора 15.25 Футбол без мяжу 16.10 Белая варона 16.55 Свята кожны дзень 17.05 "Гладыятары" 18.00 "Гэтыя невядомы..." У. Зельдзін 19.25 "Гангстэры і філантропы", м/ф 20.55 Тэлэрудыт 21.05 Зусім сакрэтна 22.30 Рака часу 22.40 Аўтамгненне 22.45 Программа "A" 23.45 "Чырвона маска смерці", м/ф

Санкт-Пецярбург

6.30 "Гадзіна Фройзера" 7.00 "Добрай раніцы" 10.00 Чароўная лінія 10.15 Я і мой сабака 10.35 "Чарцяня", м/ф 11.45 Музыка на заказ 12.15 "У двух кроках ад тэатра", т/ф 12.45 Гвардыя садаводам 13.00 Хуткая дапамога 13.30 Кінаканал "Восень" 13.40 "Люблю Арлова", м/ф 15.00 "Стары". Тэлефільм 15.30 "Закінуты дом", д/ф 16.40 Антре 17.00 "Падпольны вадаправодчык", мульт 17.05 Студыя "Уяві" 17.15 Мультфільм 17.35 Экспрэс-кіно 17.55, 21.15 Уік-энд з дэятэвітам 18.30, 21.30 Інфарм ТВ 18.55 Эканоміка і мы 19.10 Вялікі фестываль 19.25 "Нана", м/ф (Францыя), с. 2 20.30 Песні нашай памяці 20.45 "Салаўіны раманс", муз. фільм 21.50 "Не хочаш — не глядзі" 23.00 "Рэмбрант", тэлеспектакль

ПОЛЬШЧА - 1

08 00 Із Польши. 08 10 Экологіческі журнал. 08 25 Все об огороде. 08 50 Агролінія. 09 30 Спортивная аптека. 09 55 Программа дня. 10 00 Новости. 10 10 Программа католіческой редакции для детей. 10 35 Программа для детей. 11 15 Музыкальная программа для детей. 11 35 "Лэссы". Сериал пр-ва Канады. 12 00 Магія дыкай природы. 12 50 Тележурнал. 13 00 Новости. 13 10 Тележурнал. 13 35 Бог-чэсть - тэлевідение. 14 05 Тележурнал. 14 30 Мультфільмы У. Диснея. 15 45 Тележурнал. 16 25 Золотыя годы рокенрола. 16 50 Жывотныя міра. 17 25 "Семейное предпріятие". Сериал пр-ва Польши. 18 00 Телекспресс. 18 25 Тележурнал. 18 50 Тележурнал. 19 10 "Беверли Хілз". Сериал пр-ва США. 20 00 Вечеринка. 20 30 Новости. 21 10 "Стрэлкі лейтенанта Шэрпі". Фільм пр-ва Англии. 23 05 Чар-пар. 00 30 Новости. 00 40 Спортивная суббота. 00 55 "Последний Нінڈзя". Фільм пр-ва США. 02 10 "Іспытанне на смелосьць". Фільм пр-ва Літвы. 03 45 Музыкальная программа.

ПОЛЬШЧА - 2

08 00 Панorama. 08 10 Музыкальные новости. 08 30 Такие одиночки. 08 50 Урок языка глухонемых. 08 55 Приветствие. 09 00 Фольклорная программа. 09 30 Мультфільм. 10 00 Местная программа. 11 00 Военный журнал. 11 30 Национальные меньшинства. 12 00 Программа для детей. 13 00 Академия польского кино. 14 25 Олимпийская деревня. 15 00 Вкус народный. 15 30 Жизнь рядом с нами. 15 55 Четверть часа на экране. 16 10 Студия второй программы. 16 25 Приветствие. 16 30 "Хартовы на диком Западе". Сериал пр-ва США. 17 30 Телетурнір. 18 00 Концерт. 18 55 Розыгрыш лото. 19 00 Панorama. 19 10 Местная программа. 19 30 Семь дней - мир. 20 00 Телетурнір. 20 35 Программа для детей. 21 00 Развлекательная программа. 22 00 Панorama. 22 30 Слово на воскресенье. 22 35 Культурно-публицистический журнал. 23 05 "Человек с дикого Запада". Вестерн пр-ва США. 00 40 Телетурнір. 01 05 Развлекательная программа.

Нядзеля, 12.02**Беларускае тэлебачанне**

8.00 "Гран па ў белую ноч" 9.05 Спартпляцоўка 9.20 Добры весткі 9.30 Урокі Наталялі Наважылавай 10.00 Студыя "Калыханка" 10.25 Васылікіе Спартгландыя 11.15 ABC-клуб 11.25 "Планета людзей" 11.55 "Пераможца" 12.15 Воднае пола. "Ніка" (Мінск) — "8 сакавіка" (Гомель) 13.00 Сітуацыя 13.55 "Стужка ўспамінаў", д/ф 14.55 Тэлекрама 15.05, 16.05 "Сустрэчы на Ражаство" 15.45 Аўта-парк 16.00 Тэлеанонс 17.20 "Усё за ўсмешку" 17.50 Асілак 18.50 "Кім", м/ф (Вялікабрытанія) 20.05 Прастспект 20.35 Калыханка 21.00 Навіны 21.40 Вясёлы ўік-энд 21.50 Пад купалам

3 - 9 лютага 1995 г.

АНТАЛЁГІЯ БЕЛАРУСКАГА ГУМАРУ

На працяг 1913-1915 гг. у Вільні выдавалася тыднёвая катаціцкая газета "Беларус". Друкавалася яна лацінскай і змішчала самыя разнастайныя па тэматыцы матэрыялы. Сярод іншых - дасыцінныя народныя жарты. Сёння вашай увазе прапануем нізу тагачасных показкаў.

ЭКСПЭРЫМЕНТ

Нейкі навуковец, які праводзіў дасьледаваньні над людзьмі, колькі дзеянія чалавек можа вытрымаць без яды і колькі начызі без сну, надумай даследаваць і беларусаў, ведаючыя добра, што гэты народ звык здаўна недаспачці і недасесці.

- А ці мог бы ты, чалавечка, дзеўн з дваццаці яе сесці і столькі ж начызі яя спаць? - пытае вучоны беларус.

- Так, - адказвае той, - калі трэба, дык могу і боец, толькі...

- Толькі што? - дапытваеца "вучоны".

- Толькі дасце мне, - адказвае беларус, - уздень заснуць, а ноччу пасесці.

ПАСТКА

- Татка, купі пастку на пасукоў.

- Я ж, сынок, купіў нядайна.

- Дык у той ужо трэці дзень як сядзіць падак.

НА РЫНКУ

- Ваша курыца хібахвора, бо нешта сумна выглядае, - кажа пані да сялянкі.

- Не, панічка, - адказвае тая - курыца зусім здаровая, а сумная яна таму толькі, што так мала плаціць за яе.

УСІМ БАЛЕЛА

Сусед з'яўртаеца да дантыста:

- Што гэта за крый такі быў у вас сёньня?

- Ат, глупства - адказвае той. Выраў кавалёвай жонцы зуб, але яна прыйшла з шасычёма дзеткамі сваімі, дык усе разам кричали.

ПРАЦАВІТЫ

- Ты за што сядзеў у турме?

- А вось спытайся! Прычапіліся ёй толькі. Жыў я ціха, спакойна, ніякай крыйдуды нікому не зрабіў, капейкі чужой ня ўзяў, усё з працы рук сваіх, бо нават гроши ў тыха сам вырабляў.

РАЗВАЖЛІВЫ МУЖ

Жонка турэмнага надзорцы прыбягае, перапалоханая, да мужа:

- Чүт ты? Гэта ж двух арыштантай уцякло! Што ж з намі цяпер будзе?

- Не бядуй, галубка, - супакойвае жонку муж, - на іх месца дваццаць новых прышлюць.

НЯСТАЧА

Жабрак: Дайце, калі ласка, хоць капеечку беднаму.

Пан: Пэўна на гарэлку зьбіраеш, шэльма?

Жабрак: На гарэлку я ўжо, паночку, сабраў, але на закуску не хапае.

ПРЫМЕРКАВАЛА

Жонка мужу: Як табе ня сорамна гэтак напівацца: жывёла ёй тая меру знае...

Муж: Вось прымеркавал! Што ж твая, прыкладам, карова пье? Адну ваду, - дык у вадзе я мярку ведаю, а паспрабавала бяна гарэлкі, тады паглядзелі б дзе тая мерка.

ГАРШЭЧАК

- Суседачка, ці аддала я табе гаршэчак, што надоечы пазычыла?

- Не, кумачка, не.

- Шкада, шкада, бо вось хацела я яшчэ раз пазычыць.

ДЗІЎНАЯ РЭЧ

Гаспадар прадаў каня да суседніх вёскі, а конь праз колькі дзеён здох. Сустракае пакупнік таго гаспадара ды выгворвае:

- Гэта ж ты мяне ашукаў, конь здох.

- Дзіўная рэч, у мяне зь ім гэтак ні разу не здараляса.

ЖАБРАК I ПАН

- Убогаму, паночку, хоць капеечку.

- А ці маеш рэшты зь дзесяці рублёў?

- Маю, паночку...

- Дык ведаеш што? Пазыч мне пяць рублёў да заўтра.

У ЗНАХАРА

- Вось, бярыце гэтых лекаў і прымайце па столькі кропляў, колькі хочаце гадоў жыць, толькі на бой, бо будзе бяда. Бывали выпадкі, што хто пішь больш, чым трэба было, дык пасля жыў да жыў без канца, аж мусілі яго калом забіаць.

НЕ-ПЫТАЎСЯ

Гарадавы, убачыўшы злодзея з новымі ботамі, пытае:

- Адкуль у цябе гэтыя боты?

- Купіў, - адказвае злодзея.

- А колькі каштуюць?

- Гэлага я ё не спытаў.

ЦЯЖКА МУЖЫКУ

- Ох, цяжка мужыку і на тым съвеце!

- А мне дык здаецца, што там і панам не лягчэй будзе.

- Дзе там! Мужык тут пану служыць і там будзе, бо, кажуць, паны будуть сабе сядзець у катле, а мужыкі цягаць смалу, ды пад катлом паліць.

Падрыхтаваў і апрацаваў
УЛАДЗІМЕР ХІЛЬМАНОВІЧ

ЯК «КРАМА» У МАСКВУ ЕЗДЗІЛА

З 18 па 27 студзеня менскі гурт "Крама" у чарговы раз наведаў сталіцу суседній дзяржавы горад-герой Москву. У ходзе гэтага пауафіцыйнага "дружественнага" візіту "крамчукі" апчасцілі сваёй прысутнасцю шэраг музычных клубаў расейскай сталіцы. У "хаце"

"Манхэтэн-экспрэс" яны ігралі разам з маскоўскім гуртом "Чын-Чын", музыканты якога з'яўляюцца сябрамі Расейскай партыі аматараў піва. З водгукам: "Калі суднесці ўзровень музыкі пэўнай краіны зь якасцю таамтэшшага піва, то, слухаючы "Краму", можна сымела съязвірджаць, што на беларусі ёсьць выдатныя гатункі гэтаага напою". У клубе Табакова-малодшага "Пілот" нашыя музыканты з'яўляюцца сябрамі Расейскай партыі аматараў піва. З водгукам: "Калі суднесці ўзровень музыкі пэўнай краіны зь якасцю таамтэшшага піва, то, слухаючы "Краму", можна сымела съязвірджаць, што на беларусі ёсьць выдатныя гатункі гэтаага напою". У клубе Табакова-малодшага "Пілот" нашыя музыканты з'яўляюцца сябрамі Расейскай партыі аматараў піва. З водгукам: "Калі суднесці ўзровень музыкі пэўнай краіны зь якасцю таамтэшшага піва, то, слухаючы "Краму", можна сымела съязвірджаць, што на беларусі ёсьць выдатныя гатункі гэтаага напою". У клубе Табакова-малодшага "Пілот" нашыя музыканты з'яўляюцца сябрамі Расейскай партыі аматараў піва. З водгукам: "Калі суднесці ўзровень музыкі пэўнай краіны зь якасцю таамтэшшага піва, то, слухаючы "Краму", можна сымела съязвірджаць, што на беларусі ёсьць выдатныя гатункі гэтаага напою". У клубе Табакова-малодшага "Пілот" нашыя музыканты з'яўляюцца сябрамі Расейскай партыі аматараў піва. З водгукам: "Калі суднесці ўзровень музыкі пэўнай краіны зь якасцю таамтэшшага піва, то, слухаючы "Краму", можна сымела съязвірджаць, што на беларусі ёсьць выдатныя гатункі гэтаага напою". У клубе Табакова-малодшага "Пілот" нашыя музыканты з'яўляюцца сябрамі Расейскай партыі аматараў піва. З водгукам: "Калі суднесці ўзровень музыкі пэўнай краіны зь якасцю таамтэшшага піва, то, слухаючы "Краму", можна сымела съязвірджаць, што на беларусі ёсьць выдатныя гатункі гэтаага напою". У клубе Табакова-малодшага "Пілот" нашыя музыканты з'яўляюцца сябрамі Расейскай партыі аматараў піва. З водгукам: "Калі суднесці ўзровень музыкі пэўнай краіны зь якасцю таамтэшшага піва, то, слухаючы "Краму", можна сымела съязвірджаць, што на беларусі ёсьць выдатныя гатункі гэтаага напою". У клубе Табакова-малодшага "Пілот" нашыя музыканты з'яўляюцца сябрамі Расейскай партыі аматараў піва. З водгукам: "Калі суднесці ўзровень музыкі пэўнай краіны зь якасцю таамтэшшага піва, то, слухаючы "Краму", можна сымела съязвірджаць, што на беларусі ёсьць выдатныя гатункі гэтаага напою". У клубе Табакова-малодшага "Пілот" нашыя музыканты з'яўляюцца сябрамі Расейскай партыі аматараў піва. З водгукам: "Калі суднесці ўзровень музыкі пэўнай краіны зь якасцю таамтэшшага піва, то, слухаючы "Краму", можна сымела съязвірджаць, што на беларусі ёсьць выдатныя гатункі гэтаага напою". У клубе Табакова-малодшага "Пілот" нашыя музыканты з'яўляюцца сябрамі Расейскай партыі аматараў піва. З водгукам: "Калі суднесці ўзровень музыкі пэўнай краіны зь якасцю таамтэшшага піва, то, слухаючы "Краму", можна сымела съязвірджаць, што на беларусі ёсьць выдатныя гатункі гэтаага напою". У клубе Табакова-малодшага "Пілот" нашыя музыканты з'яўляюцца сябрамі Расейскай партыі аматараў піва. З водгукам: "Калі суднесці ўзровень музыкі пэўнай краіны зь якасцю таамтэшшага піва, то, слухаючы "Краму", можна сымела съязвірджаць, што на беларусі ёсьць выдатныя гатункі гэтаага напою". У клубе Табакова-малодшага "Пілот" нашыя музыканты з'яўляюцца сябрамі Расейскай партыі аматараў піва. З водгукам: "Калі суднесці ўзровень музыкі пэўнай краіны зь якасцю таамтэшшага піва, то, слухаючы "Краму", можна сымела съязвірджаць, што на беларусі ёсьць выдатныя гатункі гэтаага напою". У клубе Табакова-малодшага "Пілот" нашыя музыканты з'яўляюцца сябрамі Расейскай партыі аматараў піва. З водгукам: "Калі суднесці ўзровень музыкі пэўнай краіны зь якасцю таамтэшшага піва, то, слухаючы "Краму", можна сымела съязвірджаць, што на беларусі ёсьць выдатныя гатункі гэтаага напою". У клубе Табакова-малодшага "Пілот" нашыя музыканты з'яўляюцца сябрамі Расейскай партыі аматараў піва. З водгукам: "Калі суднесці ўзровень музыкі пэўнай краіны зь якасцю таамтэшшага піва, то, слухаючы "Краму", можна сымела съязвірджаць, што на беларусі ёсьць выдатныя гатункі гэтаага напою". У клубе Табакова-малодшага "Пілот" нашыя музыканты з'яўляюцца сябрамі Расейскай партыі аматараў піва. З водгукам: "Калі суднесці ўзровень музыкі пэўнай краіны зь якасцю таамтэшшага піва, то, слухаючы "Краму", можна сымела съязвірджаць, што на беларусі ёсьць выдатныя гатункі гэтаага напою". У клубе Табакова-малодшага "Пілот" нашыя музыканты з'яўляюцца сябрамі Расейскай партыі аматараў піва. З водгукам: "Калі суднесці ўзровень музыкі пэўнай краіны зь якасцю таамтэшшага піва, то, слухаючы "Краму", можна сымела съязвірджаць, што на беларусі ёсьць выдатныя гатункі гэтаага напою". У клубе Табакова-малодшага "Пілот" нашыя музыканты з'яўляюцца сябрамі Расейскай партыі аматараў піва. З водгукам: "Калі суднесці ўзровень музыкі пэўнай краіны зь якасцю таамтэшшага піва, то, слухаючы "Краму", можна сымела съязвірджаць, што на беларусі ёсьць выдатныя гатункі гэтаага напою". У клубе Табакова-малодшага "Пілот" нашыя музыканты з'яўляюцца сябрамі Расейскай партыі аматараў піва. З водгукам: "Калі суднесці ўзровень музыкі пэўнай краіны зь якасцю таамтэшшага піва, то, слухаючы "Краму", можна сымела съязвірджаць, што на беларусі ёсьць выдатныя гатункі гэтаага напою". У клубе Табакова-малодшага "Пілот" нашыя музыканты з'яўляюцца сябрамі Расейскай партыі аматараў піва. З водгукам: "Калі суднесці ўзровень музыкі пэўнай краіны зь якасцю таамтэшшага піва, то, слухаючы "Краму", можна сымела съязвірджаць, што на беларусі ёсьць выдатныя гатункі гэтаага напою". У клубе Табакова-малодшага "Пілот" нашыя музыканты з'яўляюцца сябрамі Расейскай партыі аматараў піва. З водгукам: "Калі суднесці ўзровень музыкі пэўнай краіны зь якасцю таамтэшшага піва, то, слухаючы "Краму", можна сымела съязвірджаць, што на беларусі ёсьць выдатныя гатункі гэтаага напою". У клубе Табакова-малодшага "Пілот" нашыя музыканты з'яўляюцца сябрамі Расейскай партыі аматараў піва. З водгукам: "Калі суднесці ўзровень музыкі пэўнай краіны зь якасцю таамтэшшага піва, то, слухаючы "Краму", можна сымела съязвірджаць, што на белар